

ATALANTA NORVEGICA

NORSK LEPIDOPTEROLOGISK
SELSKAPS TIDSSKRIFT

BIND 2 · SEPTEMBER 1974 · HEFTE 3

UTGITT AV
NORSK LEPIDOPTEROLOGISK SELSKAP

ATALANTA NORVEGICA

utgis av Norsk Lepidopterologisk Selskap, Oslo.

Formann: Overlærer Olav Kvalheim, Aug. Cappelenstgt. 3, Oslo 3.

Redaktør og kasserer: Sivilingeniør Magné Opheim, Zoologisk Museum,
Sarsgt. 1, Oslo 5.

Sekretær: Kaare Aagaard, vit.ass., Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab,
Museet, 7000 Trondhiem.

Kontingenten er kr. 12.—. pr. år. Medlemmene får heftet gratis.

Forfatterne er ansvarlig for at deres opplysninger er riktige.

ATALANTA NORVEGICA

is published by the Norwegian Lepidopterological Society.

Editor and Treasurer: M. Opheim, Zoologisk Museum, Sarsgt. 1, Oslo 5,
Norway.

Subscription: Norw. kr. 12.— per annum.

Norsk Lepidopterologisk Selskap har utgitt i 1972:

M. Opheim: Catalogue of the Lepidoptera of Norway
Part III Geometra — Jugatae, 36 sider.

Pris kr. 15.— + porto. For medlemmer av N.L.S. kr. 10.— + porto.

Lepidoptera fra ytre Sogn og Fjordane

Storsommerfugler

Trond Andersen

Zoologisk Museum, Universitetet i Bergen

Sommeren og høsten 1973 samlet jeg Trichoptera og Lepidoptera i Gulen kommune i ytre Sogn og Fjordane. Jeg besøkte de sydvestlige delene av denne kommunen tilsammen åtte ganger, to ganger sammen med Asbjørn Mørch, og to ganger sammen med Arild Fjeldså. Det meste av materialet ble fanget i lysfelle, men en del eksemplarer ble også tatt med håv, på køder eller funnet som larver. Lysfellen som ble benyttet var en Robinson-felle med kvikksølvdamplampe (Philips HPL 125W). Dyrene ble konservert direkte i en beholder med aethylenglycol.

Det ble samlet Lepidoptera på 17 lokaliteter (Tab. I, fig. 1). De vestlige delene av innsamlingsområdet er dominert av hede, (fig. 2). Skråninger med einer (*Juniperus communis* L.) og røsslyng (*Calluna vulgaris* L.) veksler med fuktigere partier med gress og urtevegetasjon. Det finnes en rekke små og større vann i denne delen av området, og omkring disse ligger det små myrer med myrull (*Eriophorum*), starr (*Carex*) og noe pors (*Myrica gale* L.). På lune steder særlig langs fjorden vokser det en del løvtrær som selje (*Salix caprea* L.), hassel (*Corylus avellana* L.), bjørk (*Betula pubescens* Ehrh.), svartor (*Alnus glutinosa* L.), hegg (*Prunus padus* L.) og rogn (*Sorbus aucuparia* L.), men også litt osp (*Populus tremula* L.), sommereik (*Quercus robur* L.) og kristtorn (*Ilex aquifolium* L.) forekommer spredt. Furu (*Pinus silvestris* L.) vokser innen hele området og danner i sørøst sammenhengende skog med innslag av bjørk, (fig. 3). Dyrket mark finnes hovedsakelig langs fjorden, (fig. 4). Mot nord og øst stiger fjellene til 400–600 meters høyde.

Berggrunnen består vesentlig av gneiser, og det er lite løsav-

setninger i området. Klimaet er ikke særlig forskjellig fra klimaet på Bergenshalvøya. Middelterperaturen for hele året er omkring pluss 7,2°C (stasjonen ved Takle), mot pluss 7,8°C i Bergen (Fredriksberg). Årlig nedbør er 2711 mm (Takle), mot 1937 mm på Fredriksberg.

Jeg la særlig vekt på å fange Trichoptera, og innsamlingen var derfor konsentrert til områder langs elver og vann. De fleste lokalitetene (Dale, Dalsøyra, Eide, Grindevann, Gryta, Heggelund, Nese, Svardal) ligger i nærheten av dyrket mark. Flere av lokalitetene ligger i hedeområder, eller langs vann i hedeområder (Glenjetjern, Merkesdal, Molde, Nordgulvann). To av lokalitetene ligger i furuskogsområdet i sørøst (Steinevann, Iledalselva). Ved Halsvik ble det bl.a. samlet døde dyr i vindusposten i en sjøbu.

Lysfellen sto ved Grinde fra 9 mai til 22 juni, og ved Steine fra 22 til 23 juni og fra 26 juni til 31 oktober. Fellen ble tømt 27 juni, 29 juli, 19 august og 16 september. Ved Grinde var fellen plasert i en hage omgitt av frukttrær og bærbusker. I området er det en del dyrket mark, og av trær vokser det osp, bjørk, rogn, noe furu og en del plantet gran (*Picea*). Ved Steine sto fellen i kanten av en åker. Rundt fellen vokste det selje, osp, hassel, bjørk, hegg, rogn og ask (*Fraxinus excelsior* L.). Lenger mot øst var det knauser med furu og fuktigere sig med pors, mot vest og nord dyrket mark og partier med sumpet terreng.

Materialet omfatter 8578 imagines og 12 larver. 14 familier med tilsammen 176 arter er representert. Av Geometridae er det 5692 eksemplarer fordelt på 77 arter. 24 geometrider er fanget i 50 eksemplarer eller fler; av *Eupithecia sobrinata* Hb. er det hele 1047 eksemplarer. Dernest kommer Noctuidae med 1669 imagines og 8 larver fordelt på 66 arter. 11 noctuider foreligger hver i mer enn 50 eksemplarer. Av både Notodontidae og Plusidae er det fanget 7 arter, og de øvrige 10 familiene er alle representert med færre enn 5 arter.

Eksemplarer av de fleste artene er oppbevart på Entomologisk avdeling ved Zoologisk Museum i Bergen.

Nomenklaturen i listen følger med få unntak Opheim (1958, 1962 og 1972). Forkortelsen SFy refererer til ytre Sogn og Fjordane. Antall eksemplarer er oppgitt i parentes. Alt materialet fra lysfellen ved Steine fra 27 juni til 31 oktober er kjønnbestemt.

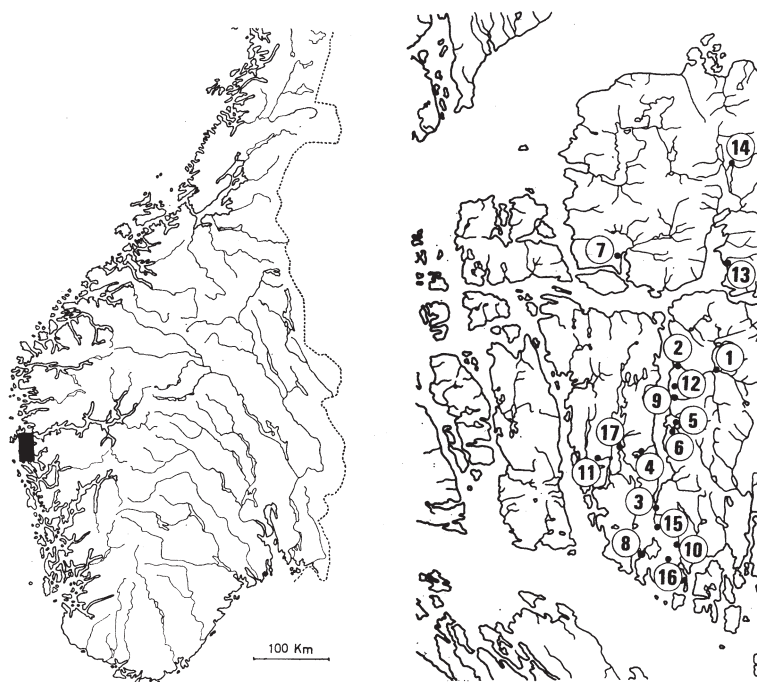

Fig. 1. Kart over de sydvestlige delene av Gulen med lokalitetene avmerket.

Lokaliteter med UTM-referanse:

1. Dale 32VKN928615
2. Dalsøyra 32VKN907617
3. Eide 32VKN892540
4. Glenjetjern 32VKN887572
5. Grinde 32VKN905588
6. Grindevann 32VKN905585
7. Gryta 32VKN883678
8. Halsvik 32VKN883519
9. Heggelund 32VKN904602
10. Iledalselva 32VKN524902
11. Merkesdal 32VKN865571
12. Molde 32VKN905605
13. Nese 32VKN684939
14. Nordgulvann 32VKN943721
15. Steine 32VKN893535
16. Steinevann 32VKN899518
17. Svardal 32VKN876577

Fig. 2. Hedeområde ved Glendetjern

Fig. 3. Furuskog ved Iledalselva

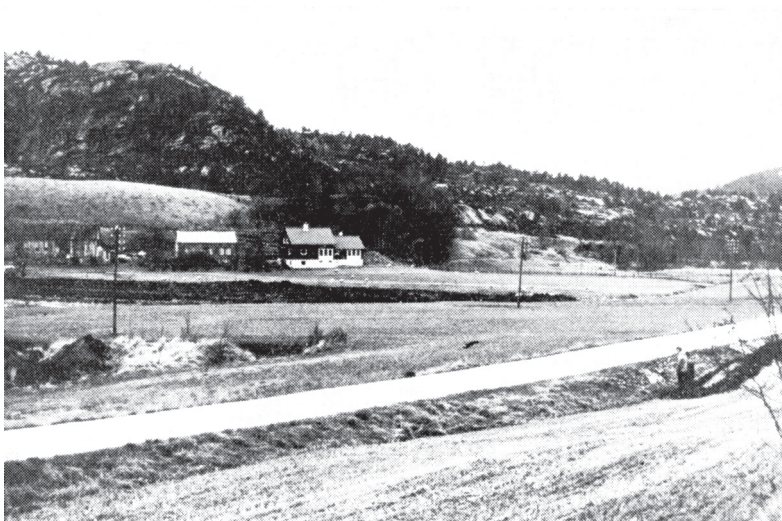

Fig. 4. Dyrket mark ved Steine.

Satyridae

Erebia ligea L.

Dale 30 juli (1); Nese 30 juli (5); Nordgulvann 30 juli (1).

Coenonympha pamphilus L.

Heggelund 30 juli (1).

Lycaenidae

Plebejus argus L.

Glenjetjern 30 juli (1♂, 1♀). Ny for SFy.

Pieridae

Pieris brassicae L.

Dale 22 juni (1); Grindevann 26 juni (5); Steine 26 juni (5).

Pieris napi L.

Dale 30 juli (10); Dalsøyra 22 juni (1); Grindevann 26 juni (10); Steine 22 juni (1).

Sphingidae

Laothoe populi L.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (32♂♂, 2♀♀).

Notodontidae

Pheosia tremula Cl.

Steine 27 juni—29 juli (1♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (5♂♂). Ny for SFy.

Pheosia gnoma F.

Grindevann 16 sept. (1 larve på bjørk (*Betula pubescens* Ehrh.)); Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (26♂♂), 29 juli—19 aug. (7♂♂).

Notodonta ziczac L.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (2♀♀). Ny for SFy.

Notodonta dromedarius L.

Steine 27 juni—29 juli (6♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (2♂♂). Ny for SFy.

Lophoteryx capucina L.

Steine 22—23 juni (2), 26—27 juni (2), 27 juni—29 juli (149♂♂, 5♀♀),
29 juli—19 aug. (18♂♂).

Pterostoma palpinum L.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂). Ny for SFy.

Pygaera curtula L.

Steine 22—23 juni (1♂), 26—27 juni (1♂). Ny for SFy.

Lasiocampidae

Trichiura crataegi L.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Poecilocampa populi L.

Steine 16 sept.—31 okt. (9♂♂, 2♀♀). Ny for SFy.

Lasiocampa quercus L.

Grindevann 22 juni (2♂♂, ca. 25♂♂ observert); Molde 22 juni (4♂♂, ca.
100♂♂ observert); Steine 26 juni (1♂ observert); Steinevann 26 juni
(4♂♂, ca. 25♂♂ observert).

Macrothylacia rubi L.

Glenjetjern 16 sept. (2 larver på Klokkelyng (*Erica tetralix* L.)); Steine
27 juni—29 juli (1♂). Ny for SFy.

Lymantriidae

Orgyia antiqua L.

Gryta 4 aug. (1♀ ex.l. på Hagerips (*Ribes rubrum* L.)). Johanne Kjennerud
leg. Ny for SFy.

Drepanidae

Drepana lacertinaria L.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (9♂♂). Ny for SFy.

Drapana curvatula Bkh.

Steine 27 juni—29 juli (4♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (1♂).

Polyplocidae

Tethea or Schiff.

Steine 22—23 juni (2), 27 juni—29 juli (7♂♂, 10♀♀).

Tethea duplaris L.

Steine 22—23 juni (4), 26—27 juni (10), 27 juni—29 juli (169♂♂, 71♀♀),
29 juli—19 aug. (1♂).

Noctuidae

Calocasia coryli L.

Steine 22—23 juni (1♂). Ny for SFy.

Apatele leporina L.

Steine 22—23 juni (1).

Apatele megacephala Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (1♂, 2♀♀).

Apatele euphorbiae Schiff.

Glenjetjern 30 juli (2 larver på Klokkelyng (*Erica tetralix* L.)). Ny for SFy.

Lycophotia porphyrea Schiff. (syn.: *varia* Vill.)

Steine 26—27 juni (2), 27 juni—29 juli (102♂♂, 27♀♀), 29 juli—19 aug. (18♂♂, 4♀♀). Ny for SFy.

Peridroma saucia Hb. (syn.: *porphyrea* auct.)

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Epipsilia grisescens F.

Steine 29 juli—19 aug. (1♀), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Chersotis cuprea Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (1♂), 29 juli—19 aug. (1♀). Ny for SFy.

Coenophila subrosea Steph.

Steine 29 juli—19 aug. (8♂♂). Ny for SFy.

Graphiphora augur F.

Steine 27 juni—29 juli (5♂♂), 29 juli—19 aug. (1♂).

Diarsia brunnea Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (48♂♂, 9♀♀), 29 juli—19 aug. (60♂♂, 1♀), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Diarsia mendica F. (syn.: *festiva* Schiff.)

Steine 27 juni—29 juli (36♂♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (41♂♂, 2♀♀).

Diarsia rubi View.

Steine 22—23 juni (1♂), 27 juni—29 juli (5♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Ochropleura plecta L.

Steine 22—23 juni (2), 26—27 juni (6), 27 juni—29 juli (37♂♂), 29 juli—19 aug. (7♂♂).

Amathes glareosa Esp.

Steine 29 juli—19 aug. (6♂♂), 19 aug.—16 sept. (13♂♂, 2♀♀), 16 sept.—31 okt. (1♂). Ny for SFy.

Amathes castanea Esp.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂), 19 aug.—16 sept. (1♂). Ny for SFy.

Amathes baja Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (9♂♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (28♂♂, 10♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♂), 16 sept.—31 okt. (1♀).

Amathes triangulum Hufn.

Steine 27 juni—29 juli (1♂). Ny for SFy.

Amathes sexstrigata Haw.

Steine 29 juli—19 aug. (6♂♂, 2♀♀). Ny for SFy.

Amathes xanthographa Schiff.

Steine 29 juli—19 aug. (3♂♂), 19 aug.—16 sept. (4♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Anomogyna speciosa Hb.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Eurois occulta L.

Steine 27 juni—29 juli (4♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (4♂♂). Ny for SFy.
Cerastis rubricosa Schiff.

Grinde 8 mai—22 juni (3). Ny for SFy.

Cerastis sobrina Bsd.

Steine 27 juni—29 juli (1♂), 29 juli—19 aug. (5♂♂). Ny for SFy.

Noctua comes Hb. (syn.: *orbona* sensu Nordström, Opheim)

Steine 16 sept.—31 okt. (1♂). Ny for SFy. Eksemplaret tilhører ssp.
bergensis Sp.Schn.

Noctua pronuba L.

Steine 27 juni—29 juli (30♂♂, 5♀♀), 29 juli—19 aug. (170♂♂, 1♀), 19 aug.—
16 sept. (69♂♂, 2♀♀), 16 sept.—31 okt. (23♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Mamestra contigua Schiff.

Steine 26—27 juni (1♂). Ny for SFy.

Mamestra thalassina Hufn.

Steine 26—27 juni (2), 27 juni—29 juli (16♂♂, 3♀♀). Ny for SFy.

Mamestra suasa Schiff.

Steine 22—23 juni (2), 26—27 juni (6), 27 juni—29 juli (13♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Mamestra oleracea L.

Steine 27 juni—29 juli (5♂♂), 29 juli—19 aug. (4♂♂). Ny for SFy.

Mamestra pisi L.

Glenjetjern 30 juli (1 larve); Grinde 8 mai—22 juni (1); Steine 22—23 juni
(1), 26—27 juni (8), 27 juni—29 juli (5♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (2♂♂).

Mamestra nana Hufn.

Steine 27 juni—29 juli (3♂♂, 1♀).

Hadena rivularis F.

Steine 27 juni—29 juli (1♂). Ny for SFy.

Polia hepatica Cl.

Steine 27 juni—29 juli (1♂). Ny for SFy.

Ceraapteryx graminis L.

Steine 27 juni—29 juli (49♂♂, 9♀♀), 29 juli—19 aug. (90♂♂, 7♀♀), 19 aug.—
16 sept. (22♂♂, 2♀♀), 16 sept.—31 okt. (3♂♂).

Anarta myrtilli L.

Glenjetjern 30 juli (5 larver på Røsslyng (*Calluna vulgaris* L.)). Ny for SFy.

Orthosia gothica L.

Grinde 8 mai—22 juni (3).

Orthosia incerta Hufn.

Grinde 8 mai—22 juni (1♂). Ny for SFy.

Leucania impura Hb.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Aporophyla nigra Haw. (syn.: *lunula* Ström)

Steine 16 sept.—31 okt. (10♂♂, 3♀♀).

Allophyes oxyacanthae L.

Steine 16 sept.—31 okt. (19♂♂, 4♀♀). Ny for SFy.

Eumichtis adusta Esp.

Steine 22—23 juni (1♀), 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (1♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (1♂).

Antitype gemmea Tr.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂), 16 sept.—31 okt. (2♂♂). Ny for SFy.

Antitype chi L.

Steine 16 sept.—31. okt. (3♀♀).

Conistra vaccinii L.

Steine 16 sept.—31 okt. (1♂). Ny for SFy.

Agrochola lota Cl.

Steine 16 sept.—31 okt. (5♂♂). Ny for SFy.

Agrochola helvola L.

Steine 16 sept.—31 okt. (5♂♂, 3♀♀).

Cirrhia lutea Ström

Steine 19 aug.—16 sept. (2♂♂), 16 sept.—31 okt. (1♂, 2♀♀). Ny for SFy.

Amphipyra tragopoginis L.

Steine 16 sept.—31 okt. (4♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Rusina tenebrosa Hb.

Steine 22—23 juni (2), 26—27 juni (6), 27 juni—29 juli (104♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Apamea monoglypha Hufn.

Steine 29 juli—19 aug. (4♂♂, 1♀), 19 aug.—16 sept. (1♂). Ny for SFy.

Apamea crenata Hufn.

Steine 26—27 juni (2), 27 juni—29 juli (18♀♀), 29 juli—19 aug. (19♀♀).

Ny for SFy.

Apamea lateritia Hufn.

Steine 19 aug.—16 sept. (1♂).

Apamea remissa Hb.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Apamea secalis L.

Steine 29 juli—19 aug. (3♂♂). Ny for SFy.

Apamea furva Schiff.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Apamea rubrivena Tr.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Procus latrunculus Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (6♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (3♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Euplexia lucipara L.

Steine 22—23 juni (5), 26—27 juni (6), 27 juni—29 juli (8♂♂). Ny for SFy.

Caradrina clavipalpis Scop.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Petilimpa minima Haw.

Steine 27 juni—29 juli (80♂♂), 29 juli—19 aug. (23♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Celaena haworthii Curt.

Glenjetjern 16 sept. (2); Halsvik 16 sept. (1); Steine 29 juli—19 aug. (2♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♂), 16 sept.—31 okt. (4♂♂). Ny for SFy.

Hydraecia fucosa Frr.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂).

Hydraecia lucens Frr.

Halsvik 16 sept. (1♂); Steine 29 juli—19 aug. (2♂♂), 19 aug.—16 sept. (6♂♂), 16 sept.—31 okt. (51♂♂, 8♀♀). Ny for SFy.

Hydraecia crinanensis Burr.

Steine 29 juli—19 aug. (10♂♂), 19 aug.—16 sept. (32♂♂, 2♀♀), 16 sept.—31 okt. (7♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Gortyna micacea Esp.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂), 19 aug.—16 sept. (4♂♂, 1♀), 16 sept.—31 okt. (28♂♂, 9♀♀).

Plusiidae*Plusia festucae* L.

Steine 27 juni—29 juli (3♂♂), 29 juli—19 aug. (5♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♂). Ny for SFy.

Plusia bractea Schiff.

Steine 27 juni—29 juli (1♂), 29 juli—19 aug. (8♂♂). Ny for SFy.

Plusia iota L.

Steine 27 juni—29 juli (28♂♂, 5♀♀), 29 juli—19 aug. (7♂♂, 4♀♀). Ny for SFy.

Plusia pulchrina Haw.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (32♂♂, 8♀♀), 29 juli—19 aug. (24♂♂, 2♀♀).

Plusia gamma L.

Steine 27 juni—29 juli (50♂♂, 52♀♀), 29 juli—19 aug. (1♂), 16 sept.—31 okt. (4♂♂, 1♀).

Polychrystia moneta F.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂). Ny for SFy.

Phytometra vividaria Cl.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂). Ny for SFy.

Geometridae*Geometra papilionaria* L.

Steine 27 juni—29 juli (48♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (16♂♂, 3♀♀).

Iodis putata L.

Steine 22 juni (1♂), 26 juni (1).

Scopula floslactata Haw.

Steine 22—23 juni (4), 26—27 juni (4), 27 juni—29 juli (5♂♂, 1♀).

Sterrha bisetata Hufn.

Steine 27 juni—29 juli (1♀), 29 juli—19 aug. (6♂♂, 2♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♀). Ny for SFy.

Sterrha aversata L.

Steine 27 juni—29 juli (17♂♂), 29 juli—19 aug. (3♂♂).

Anaitis plagiata L.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♀).

Operophtera jagata Scharf.

Steine 31 okt. (1♂). Ny for SFy.

Operophtera brumata L.

Steine 16 sept.—31 okt. (5♂♂). Ny for SFy.

Oporinia dilutata Schiff.

Steine 16 sept.—31 okt. (1♂). Ny for SFy.

Oporinia christyi Prt.

Steine 16. sept.—31 okt. (21♂♂). Ny for SFy.

Oporinia autumnata Bkh.

Steine 16 sept.—31 okt. (318♂♂, 6♀♀). Ny for SFy.

Calocalpe undulata L.

Steine 27 juni—29 juli (2♀♀). Ny for SFy.

Lygris testata L.

Steine 29 juli—19 aug. (23♂♂, 3♀♀), 19 aug.—16 sept. (27♂♂, 6♀♀), 16 sept.—31 okt. (4♂♂).

Lygris populata L.

Steine 27 juni—29 juli (66♂♂, 11♀♀), 29 juli—19 aug. (275♂♂, 16♀♀), 19 aug.—16 sept. (36♂♂, 1♀).

Lyncometra ocellata L.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (47♂♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (8♂♂, 2♀♀), 19 aug.—16 sept. (2♂♂). Ny for SFy.

Plemyria bicolorata Hufn.

Steine 29 juli—19 aug. (1♀).

Thera obeliscata Hb.

Steine 16 sept.—31 okt. (164♂♂, 249♀♀). Ny for SFy.

Thera cognata Thnbg.

Grinde 30 juli (1♂); Steine 27 juni—29 juli (18♂♂), 29 juli—19 aug. (248♂♂, 25♀♀), 19 aug.—16 sept. (40♂♂, 5♀♀).

Thera juniperata L.

Grindevann 16 sept. (1♀); Steine 16 sept.—31 okt. (41♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Thera firmata Hb.

Steine 16 sept.—31 okt. (17♂♂, 5♀♀). Ny for SFy.

Chloroclysta miata L.

Grinde 8 mai—22 juni (1♂); Steine 16 sept.—31 okt. (84♂♂, 23♀♀). Ny for SFy.

Dysstroma truncata Hufn.

Steine 27 juni—29 juli (5♂♂, 6♀♀), 29 juli—19 aug. (7♂♂, 3♀♀).

Dysstroma latefasciata Stgr.

Steine 29 juli—19 aug. (3♂♂).

Dysstroma citrata L.

Grindevann 16 sept. (1); Steine 29 juli—19 aug. (120♂♂, 61♀♀), 19 aug.—16 sept. (29♂♂, 34♀♀), 16 sept.—31 okt. (43♂♂, 65♀♀).

Xanthorhoe munitata Hb.

Steine 29 juli—19 aug. (2♂♂).

Xanthorhoe fluctuata L.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂).

Xanthorhoe montanata Schiff.

Grindevann 26 juni (10); Steine 22—23 juni (5), 26—27 juni (14), 27 juni—29 juli (51♂♂, 15♀♀); Svoldal 22 juni (10).

Xanthorhoe designata Hufn.

Grindevann 26 juni (1♂); Steine 27 juni—29 juli (1♀), 29 juli—19 aug. (3♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♂). Ny for SFy.

Colostygia pectinataria Knoch.

Steine 27 juni—29 juli (13♂♂, 5♀♀), 29 juli—19 aug. (10♂♂, 3♀♀).

Colostygia didymata L.

Steine 29 juli—19 aug. (13♂♂), 19 aug.—16 sept. (2♂♂, 4♀♀).

Entephria caesiata Schiff.

Steine 29 juli—19 aug. (4♂♂).

Euphyia corylata Thnbg.

Steine 22—23 juni (2), 27 juni—29 juli (3♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (1♀). Ny for SFy.

Camptogramma bilineata L.

Dalsøyra 30 juli (1♂); Eide 30 juli (1♂); Steine 27 juni—29 juli (14♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (23♂♂, 9♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♂, 2♀♀).

Perizoma taeniata Steph.

Grindevann 30 juli (1); Steine 27 juni—29 juli (30♂♂, 8♀♀), 29 juli—19 aug. (57♂♂, 21♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Perizoma alchemillata L.

Steine 22—23 juni (1), 27 juni—29 juli (54♂♂, 47♀♀), 29 juli—19 aug. (18♂♂, 10♀♀).

Hydriomena furcata Thnbg.

Steine 27 juni—29 juli (8♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (45♂♂, 25♀♀), 19 aug.—16 sept. (2♂♂, 2♀♀), 16 sept—31 okt. (3♀♀). Ny for SFy.

Hydriomena coeruleata F.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (1♂, 2♀♀). Ny for SFy.

Venusia cambrica Curt.

Steine 22—23 juni (3), 26—27 juni (1), 27 juni—29 juli (68♂♂), 29 juli—19 aug. (34♂♂, 5♀♀). Ny for SFy.

Hydrelia flammeolaria Hufn.

Steine 22—23 juni (1), 27 juni—29 juli (7♂♂, 6♀♀), Ny for SFy.

Eupithecia tenuiata Hb.

Steine 29 juli—19 aug. (5♂♂, 5♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Eupithecia plumbeolata Haw.

Steine 27 juni—29 juli (11♂♂, 3♀♀).

Eupithecia exigua Hb.

Steine 27 juni—29 juli (1♀). Ny for SFy.

Eupithecia valerianata Hb.

Steine 22—23 juni (1♀). Ny for SFy.

Eupithecia intricata Zett.

Grindevann 26 juni (1♀); Steine 22—23 juni (1♂), 27 juni—29 juli (16♂♂, 3♀♀).

Eupithecia satyrata Hb.

Steine 27 juni—29 juli (4♂♂).

Eupithecia tripunctaria H.S.

Steine 29 juli—19 aug. (1♀). Ny for SFy.

Eupithecia absinthiata Cl.

Steine 27 juni—29 juli (40♂♂, 12♀♀), 29 juli—19 aug. (8♂♂, 2♀♀). Ny for SFy.

Eupithecia vulgata Haw.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (8♂♂, 1♀).

Eupithecia denotata Hb.

Steine 22—23 juni (1♀), 27 juni—29 juli (6♂♂, 1♀), 29 juli—19 aug. (1♂).

Eupithecia castigata Hb.

Steine 22—23 juni (1♀), 27 juni—29 juli (2♂♂).

Eupithecia icterata Vill.

Steine 27 juni—29 juli (1♀), 29 juli—19 aug. (2♂♂, 3♀♀). Ny for SFy.

Eupithecia nanata Hb.

Steine 27 juni—29 juli (11♂♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (4♂♂, 1♀). Ny for SFy.

Eupithecia sobrinata Hb.

Steine 27 juni—29 juli (10♂♂, 2♀♀), 29 juli—19 aug. (441♂♂, 92♀♀), 19 aug.—16 sept. (154♂♂, 71♀♀), 16 sept.—31 okt. (111♂♂, 166♀♀).

Gymnoscelis pumilata Hb.

Grinde 30 juli (1♀); Steine 27 juni—29 juli (1♂), 29 juli—19 aug. (5♂♂).

Ny for SFy.

Chloroclystis debiliata Hb.

Steine 27 juni—29 juli (65♂♂, 16♀♀), 29 juli—19 aug. (8♂♂, 2♀♀).

Arichanna melanaria L.

Steine 29 juli—19 aug. (2♂♂). Ny for SFy.

Lomaspilis marginata L.

Dale 22 juni (1); Steine 22—23 juni (10), 26—27 juni (1), 27 juni—29 juli (19♂♂, 3♀♀), 29 juli—19 aug. (2♂♂).

Deilinea pusaria L.

Grindevann 26 juni (10); Steine 22—23 juni (20), 26—27 juni (10), 27 juni—29 juli (395♂♂, 51♀♀), 29 juli—19 aug. (4♂♂, 3♀♀); Svoldal 22 juni (15).

Deilinea exanthemata Scept.

Grindevann 26 juni (8); Soeine 22—23 juni (15), 26—27 juni (7), 27 juni—29 juli (109♂♂, 15♀♀), 29 juli—19 aug. (2♂♂); Svoldal 22 juni (5).

Anagoga pulveraria L.

Steine 22—23 juni (2).

Ellopia fasciaria L.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂).

Campaea margaritata L.

Steine 27 juni—29 juli (215♂♂,14♀♀), 29 juli—19 aug. (30♂♂,3♀♀), 19 aug.—16 sept. (1♂).

Ennomos alniaria L.

Steine 16 sept.—31 okt. (5♂♂). Ny for SFy.

Gonodontis bidentata Cl.

Steine 22—23 juni (3), 26—27 juni (2), 27 juni—29 juli (9♂♂,1♀).

Colotois pennaria L.

Steine 16 sept.—31 okt. (12♂♂). Ny for SFy.

Crocallis elingvaria L.

Steine 27 juni—29 juli (1♀), 29 juli—19 aug. (35♂♂,1♀). Ny for SFy.

Opisthograptis luteolata L.

Dale 22 juni (1); Grindevann 26 juni (10); Steine 22—23 juni (5), 26—27 juni (3), 27 juni—29 juli (45♂♂,7♀♀), 29 juli—19 aug. (5♂♂,2♀♀).

Epione repandaria Hufn.

Steine 29 juli—19 aug. (4♂♂), 19 aug.—16 sept. (1♀). Ny for SFy.

Semiothisa liturata Cl.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂,1♀), 29 juli—19 aug. (1♂).

Itame brunneata Thnbg.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂).

Erannis aurantiaria Esp.

Steine 16 sept.—31 okt. (15♂♂). Ny for SFy.

Erannis defoliaria Cl.

Steine 16 sept.—31 okt. (1♂). Ny for SFy.

Cleora repandata L.

Grinde 30 juli (1); Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (137♂♂,15♀♀), 29 juli—19 aug. (26♂♂,3♀♀).

Gnophos obscurata Schiff.

Steine 19 aug.—16 sept. (1♂). Ny for SFy.

Gnophos obfuscata Schiff.

Steine 29 juli—19 aug. (1♂,1♀). Ny for SFy.

Gnophos sordaria Thnbg.

Steine 27 juni—29 juli (2♂♂).

Ematurga atomaria L.

Grindevann 22 juni (10); Merkesdal 22 juni (15); Molde 22 juni (20); Steinevann 22 juni (5).

Bupalus piniarius L.

Grindevann 26 juni (1♂); Steine 27 juni—29 juli (1♂); Steinevann 26 juni (2♂♂).

Arctiidae

Diacrisia sannio L.

Steine 26—27 juni (1♂), 27 juni—29 juli (2♂♂). Ny for SFy.

Hepiolidae

Hepiolus humuli L.

Steine 26—27 juni (1♀), 27 juni—29 juli (1♀).

Hepiolus fusconebulosus De G.

Steine 26—27 juni (14), 27 juni—29 juli (292♂♂, 2♀♀); Svardal 22 juni (5).

Hepiolus hecta L.

Steine 27 juni—29 juli (14♂♂, 18♀♀).

Ytre Sogn og Fjordane hører til de dårligst undersøkte områdene i landet vårt når det gjelder Lepidoptera. Opheim (1962) anslår at bare ca 35 % av de noctuideartene en kan vente å finne i området er registrert. Det er derfor ikke uventet at hele 96 av de 176 artene som er med i denne listen er «nye» for området. Mange av de nye artene er vidt utbredt i Norge, men det er også enkelte arter som ved mine funn får ny nordvestgrense. De fleste av disse artene er funnet i Østlandsområdet og mer eller mindre sammenhengende rundt kysten til Hordaland. Dette gjelder *Coenophila subrosea* Steph., *Amathes sexstrigata* Haw., *Amathes xanthographa* Schiff., *Sterrha bisetata* Hufn., *Eupithecia exigua* Hb., *Arichanna melanaria* L. og *Ennomos alniaria* L. Både for *C. subrosea* Steph. og *A. melanaria* L. er det upubliserte funn i ytre Hordaland. *A. sexstrigata* Haw. har utvidet sitt utbredelsesområde i Fennoscandia siden 1930-årene. Første funn i Norge var i Vestfold i 1940, og funnet i Gulen er det hittil nordligste som er rapportert. *Amathes castanea* Esp. er knyttet til lyngområder og er utbredt vesentlig langs sydvest-kysten. Også for denne arten er funnet i Gulen ny nordgrense. *Leucania impura* Hb. er ikke tidligere tatt på Vestlandet nord for Boknafjorden, og arten er neppe stasjonær i området. *Peridroma saucia* Hb. er en immigrant som tidligere bare er tatt i ytre Vest-Agder, ytre Rogaland og ytre Sør-Trøndelag.

Siden det meste av materialet er fanget i lysfelle er dagsommerfugler og sommerfugler som tiltrekkes dårlig av lys sterkt underrepresentert. Dessverre kom jeg sent i gang med innsamlingen, og fangsten i perioden 8 mai til 22 juni ble mager, så de fleste vårartene mangler. Videre mangler av uforståelige grunner en rekke vanlige arter som en lett får i lysfelle, f.eks. *Plusia interrogationis* L. og *Biston betularius* L. Likevel håper jeg at denne listen vil bidra til å gi et riktigere bilde av mange arters utbredelse på ytre Vestlandet.

Jeg vil takke konservator Johanne Kjennerud, Bergen, for at

jeg fikk ta med funnet av *Orgyia antiqua* L. Videre vil jeg takke cand.mag. Asbjørn Mørch, Bergen, for hyggelig selskap under innsamlingen. Cand.mag. Arild Fjeldså, Bergen, er jeg stor takk skyldig for hjelp og råd under artsbestemmelsen. Fjeldså har bestemt samtlige hunner av *Eupithecia*, og en rekke andre vanskeligere arter. Til sist vil jeg takke Hr. Johannes Eide, Dalsøyra, for at han så etter lysfellen for meg.

Summary

During 1973 I collected Lepidoptera in Gulen in the outer part of Sogn and Fjordane, and the so called Macrolepidoptera are dealt with here. Most of the moths were caught in a light-trap, but some were also captured with net, on sugar or collected as larvae. The collection comprises 8578 imagines and 12 larvae. The best represented families are the Geometridae and Noctuidae with 5692 and 1677 specimens belonging to 77 and 66 species respectively.

The Lepidoptera-fauna in outer part of Sogn and Fjordane is poorly known, and 96 of the species listed here are previously not reported from this area. Most of these species are widely distributed in Norway, but some of them have now got a new N—W limit, f.inst. *Coenophila subrosea* Steph., *Amathes sexstrigata* Haw., *Amathes xanthographa* Schiff., *Amathes castanea* Esp., *Sterryha bisetata* Hufn., *Eupithecia exiguata* Hb., *Arichanna melanaria* L. and *Ennomos alniaria* L. Previously *Leucania impura* Hb. has not been recorded from western Norway north of Boknafjord, but the species is probably not stationary in Gulen. *Pevidroma saucia* Hb. is an immigrant and has previously only been met with in outer parts of Vest-Agder, Rogaland and Sør-Trøndelag.

Although butterflies and moths that are not attracted by light are underrepresented in the material, I hope this list will contribute to a better knowledge of the distribution of the species in western Norway.

Litteratur

- Nedbørsiakttagelser i Norge 1971. Det Norske Meteorologiske Institutt. Aschehoug & Co, Oslo.
- Nordström, F., Kaaber, S., Opheim, M., Sotavalta, O. 1969: *De fennoskandiska och danska nattflynas utbredning*. C.W.K. Gleerup, Lund. 157 s.
- Opheim, M. 1958: *Catalogue of the Lepidoptera of Norway. Part I. Rhopalocera, Grypocera, Spinges and Bombyces*. Oslo. 26 s.

- Opheim, M. 1962: *Catalogue of the Lepidoptera of Norway. Part II.* Noctuoidea. Oslo. 32 s.
- 1972: *Catalogue of the Lepidoptera of Norway. Part III.* Geometrae, Arctiina, Zygaenina, Psychina, Cossina and Jugatae. Oslo. 36 s.
- 1973: Nye lokaliteter for norske Lepidoptera samt sjeldnere funn VI. *Atalanta Norvegica* 2: 57—60.
- Aagaard, K. 1971: Lepidoptera fra Trøndelag I. *Atalanta Norvegica* 1: 218—230.

Archanarta Lankialai Grönblom
(Lep., Noctuidae)
New to Norway

Jorma Kyrki

In July 1973 a group of students who study zoology at University of Oulu, Finland, made an excursion in northern Norway. In the 8th of July we stopped for a while at the camping place of the village Lyngseidet in the inner part of Troms district. There I found a quite worn specimen of a small blackish grey noctuid, which afterwards proved to be *Archanarta lankialai* GRÖNBLOM. The species has not before been reported from Norway.

Archanarta lankialai is a rare species endemic for the northernmost part of the Scandinavian mountain chain. It was first found on the fjeld Saana in Finland in July, 11th—14th, 1936 and described by Lankiala as *Schöyenia glacialis* n. sp. (LANKIALA 1937). Later on Grönblom pointed out that the name *glacialis* had already been employed and he gave the species the new name *lankialai* (GRÖNBLOM 1966). Up to 1957 only 7 specimens were known from the northernmost Sweden (province: Torne Lappmark) and the northwesternmost part of Finnish Lapland (province: Enontekiön Lappi). At present the species is known in over 100 specimens from these districts (JOHANSSON & SVENSSON 1968, KROGERUS 1972, SVENSSON 1958). All the Finnish and Swedish specimens have been found in the alpine region 900—1300 meters over the sea level on the barren fjeld heath where the sparse vegetation consists mostly of *Salix herbacea* and *Silene acaulis* (SVENSSON 1958). The flight period of the moth is July, 5th—28th, at least. *Lankialai* is on the wing in sunshine and visits flowers of *Silene acaulis*, many specimens have also been found sitting on the bare ground.

It was not very surprising to find *lankialai* in Norway because

the nearest Finnish localities are at a distance of about 40 km only. But the place of discovery was quite unexpected. It lies at the sea level and in the surroundings the vegetation is quite rich. There are luxuriant moist meadows and meadow forests. This habitat is not at all typical according to the earlier records. Therefore I think it is possible, too, that the specimen has been carried from the alpine region to the sea level. This chance is supported by the following facts: 1. the moth was found beside our bus flying among the excursionists who just had get off, 2. it was on the wing yet rather late at the afternoon, 3. at noon we had had a pause in the alpine region at Gildestue, about 60 km northeast from Lyngseidet, 4. in spite of the early day of discovery the specimen was quite worn. More studies in the future will show if *lankialai* occurs regularly in Lyngseidet at the sea level or if this was only an occasional record outside the ordinary distribution of the species.

References

- Grönblom, T. 1966: *Schöyenia* (*Archanarta*) *lankialai* n.n. für *S.* (*A.*) *glacialis* Lankiala n. praeoccup. (Lep. Noctuidae). — *Ann. Entomol. Fennici* 32: 308.
- Johansson, R. & I. Svensson 1968: Pältsa-expeditionen 1964 (Lepidoptera). — *Opuscula Entomol.* 33: 119—128.
- Krogerus, H. 1972: The invertebrate fauna of the Kilpisjärvi area, Finnish Lapland. 14. Lepidoptera. — *Acta Soc. Fauna Flora Fennica* 80: 189—222.
- Lankiala, E. 1937: Eine neue arktische *Schöyenia*-Art (Lep. Noctuidae) aus Finnisch-Lappland. — *Ann. Entomol. Fennici* 3: 13—17.
- Svensson, I. 1958: *Schöyenia glacialis* Lank., en god art (Lep.). — *Opuscula Entomol.* 23: 241—244.

Author's address:

Koulukatu 16 B 33, SF-33200 Tampere 20, Finland.

The discovery of *Archanarta lankialai* Grönblom in Norway is also mentioned in a short note in this periodical p. 55 (1973).—Ed.

Sommerfugle i Troms og Finnmark Juli 1973

Mogens Schlüter
Fensmark, Danmark

Sommeren 1973 gik turen for fjerde gang til Finnmark, nærmere betegnet *Gargia* syd for Alta, hvor vi tidligere havde været i 1964, 65 og 66. (Se ATALANTA (NORVEGICA) 1 (1968): 88—91). Med os var malermester Tage Jensen (T.J.) og frue, der flere gange havde været med i Björkliden, Sverige, men nu skulle se Finnmark for første gang. Senere d. 14 VII sluttede englænderen Michael Perceval (M.P.) sig til selskabet.

Rejsen gik som sædvanlig først til Kiruna, herfra med lejet bil over Karesuando og op langs den svensk-finske grænse til Kilpisjärvi, hvor vi ikke tidligere har været, og herfra ind i Norge til Skibotn. Her boede vi et par dage for at besøge Parasdalen, senere over Tromsø til Alta med et kort ophold i Sørkjosen. Ved Alta boede vi som tidligere på Gargia Fjellstue, som vi var glade for at gense efter 7 års forløb, og for første gang i lidt længere tid, ialt 12 dage fra d. 7—18 VII.

Lokaliteterne omkring Gargia er tidligere blevet beskrevet i artiklen fra 1968. Det skal blot kort nævnes, at Gargia Fjellstue ligger i ca. 150 m.o.h. ved foden af fjeldplateauet Grønnasen, der er den nordlige spids af det store Finnmarksplateau: Bæskades, Grønnasen ligger i 4-500 m.o.h. og vi besøgte yderligere toppene Bjørnhaugene på Bæskades der går op til ca. 600 m.o.h. (I artiklen fra 1968 blev der ikke skeldnet mellem Grønnasen og Bæskades, det, der dengang blev kaldt Bæskades, er i denne artikel benævnt Grønnasen, for at adskille det fra Bjørnhaugene.)

I Gargia-dalen er der især blevet samlet på 3 forskellige lokaliteter; I birkeskoven i dalens bund ned mod Altaelv i nærheden af stedet Vina. Her er der desuden en stor græseng, som vi har

kaldt «medusa-engen». For det andet i mindre sumpe langs Gargiaelven lige syd for fjellstuen, og endelig på små fugtige enge i det øvre birkebælte lige nedenfor Grønnasen, ca. 3—350 m.o.h.

Vejret var på denne tur ualmindelig godt, der var dage, hvor det var over 30° varmt, der blev derfor fanget usædvanlig mange sommerfugle, men samtidig var der flere myg end vi nogen sinde har set i Finnmark. Men det må man tage med, hvis man vil have et godt resultat. Det fik vi, hvad efterfølgende liste over ialt 33 arter viser, hvoraf 9 arter ikke tidligere har været meldt fra Gargia-området.

L. petropolitana: 1 stk taget i Finland, lidt nord for Kaaresuvanto, 1.VII, og 1 stk. taget i Parasdalen (TRi), 2.VII. Begge af T. J.

Ifølge Opheims liste fra 1958 er den ikke taget i Troms, og Higgins og Riley skriver op til 68°, mens dette er ca. 69°.

E. pandrose: Enkelte taget i Parasdalen (TRi), 2.VII, og på Grønnasen, 7—18.VII, men ikke særlig talrig nogen af stederne.

E. medusa polaris: Den første taget ved Kvænangsbøtn (TRi), 6.VII. Meget alm. ved Gargia, taget fra 6—18.VII. Mest alm. på den såkaldte «medusa-eng» ved Vina, ca. 4 km. nord for Gargia, men ellers set spredt overalt, både i Gargia-dalen og helt op på toppen af Grønnasen, 500 m.o.h.

E. disa: Taget i de store sumpe lige udenfor Kiruna, 30.VI. Her var den ret frisk.

Senere taget enkelte stk. på de små enge i det øverste birkebælte ved Grønnasen. Her var de affløjne, kun taget 7.VII, så det har været på det sidste af dens flyvetid.

E. ligea: Få stk. taget på blomsterenge i nærheden af Oksfjord (TRi) lige ved E6, 6.VII.

Vi har mærkeligt nok aldrig set den ved Gargia, det burde ellers være en typisk lokalitet for den.

O. norma: En enkelt taget i Parasdalen (TRi), 2.VII, og på Grønnasen, 17.VII, begge hunner. Næsten ikke set denne art, der ellers plejer at være ret alm. ved Gargia. Det har nok været for sent.

O. bore: Meget alm. på toppen af Grønnasen, taget i hele perioden, 7—15.VII, i 450—500 m.o.h. På den lidt højere top på Bæskades, Bjørnhaugene, ca. 600 m.o.h., sås den slet ikke.

P. eunomia: Taget mange i Finland, lige nord for Kaaresuvanto, 1.VII. En del set i Gargia-dalen, 6—18.VII, op til ca. 400 m.o.h. Mest alm. på små enge i det øverste birkebælte, men alle ret affløjne, så det har været på det sidste af dens flyvetid.

C. selene: Uhyre alm. alle steder. De første taget i Parasdalen, 2.VII, de sidste ved Gargia, 18.VII, op til ca. 350 m.o.h.

C. euphrosyne: Ikke nær så alm. som foregående art. Synes til gengæld at gå højere til fjelds, idet den bl.a. blev taget på toppen af Grønnasen, 500 m.o.h. De første taget i Parasdalen, 2.VII, de sidste på Grønnasen, 15.VII.

C. freija: Som ventet ikke særlig alm. og stærkt affløjet. Kun set i det øverste birkebælte under Grønnasen, 7—8.VII. Det er en meget tidlig art. *C. polaris*: Det var et af rejsens vigtigste mål at finde denne sjældne art, som vi ikke tidligere havde set ved Gargia, men som var taget af Shaw i 1971.

Den blev også fundet, men kun i meget få eksemplarer, kun hunner og alle stærkt affløjne, så vi skønnede, at det var 1—2 uger for sent. De blev taget på toppen af Grønnasen og Bjørnhaugene i dagene 8—15.VII, 5—600 m.o.h.

C. chariclea: Denne var betydeligt almindeligere, ja, så alm. at vi flere gange måtte tage os i at sige: «åh, det var *bare* en *chariclea*». Den blev taget på samme steder som *polaris*, både hanner og hunner, og disse var meget friskere.

C. thore: Ikke særlig alm. nogen af stederne. Taget dels i Parasdalen, 2. VII, og ved Gargia i det øverste birkebælte under Grønnasen, 7—18.VII.

C. frigga: Først taget i de store sumpe udenfor Kiruna, 30.VI. Senere set enkelte stk. i sumpene ved Gargiaelv, 8—14.VII. De var alle stærkt affløjne og mest hunner, så det har været i slutningen af flyvetiden.

B. napaea: Kun set et stk. på Grønnasen, 17.VII. Det er første gang vi tager den her, men Shaw tog den i 1971. Grønnasen burde være et typisk sted for den, og når vi ikke har set flere er det nok, fordi den synes at være temmelig sent på den.

B. sijanica: Kun set på enge i det øverste birkebælte under Grønnasen, 7—18.VII. Spredt og ikke særlig talrig, men frisk.

A. urticae: Stærkt affløjne forårsdyr set omkring Gargia Fjellstue, især på møddingen. Enkelte pupper fundet på nælder af M.P.

N. antiofa: Et stk. set af min datter, Anne, på fyrrestamme nær Gargiaelven, 10.VII.

P. idas: Alm. på enge i Skibotn (TRi), 2—3.VII, og i birkebæltet ved Gargia, særlig ved elvene Alta og Gargia, 9—18.VII. Mærkeligt nok er det første gang vi ser den her.

V. optilete: Taget i Parasdalen, 2.VII, og ved Gargia samme steder som *idas*, men ikke så alm. Den synes at komme noget senere frem.

P. icarus: Få stk. taget ved Skibotn og Okstjord (TRi), 3—6.VII. Så den ikke ved Gargia, men efter vor afrejse, tog M.P. en frisk han ved Gargia Fjellstue og mener, at den først da, var ved at komme frem, 22.VII. Det kan være forklaringen på, at hverken vi eller Shaw har set den før ved Gargia.

C. semiargus: Et stk. hun taget af M.P., 18.VII, lige syd for Gargia Fjellstue. Det er langt nordligere end den tidligere har været opgivet. Opheim har den ikke nordligere end (NTi) og Higgins og Riley angiver den til 68°, mens dette er 69°48'.

C. rubi: En enkelt taget ved Skibotn, 3.VII, og enkelte ved Gargia i dalbunden, samme steder som idas. Det er første gang vi tager den her.

P. hippothoe: Et stk. hun taget ved Gargia, 18.VII, på enge i det øverste af birkebæltet. Den er helt mørk ikke rød som ssp. *siberi*, så det må være ssp. *euridice**. Efter vor afrejse tog M.P. yderligere en han og en hun samme sted, også denne hun var mørk.

L. phlaeas: Enkelte stk. taget langs hovedvej 6 fra Skibotn til Alta, 2—6.VII. Også taget ved Gargia i hele birkebæltet, men kun enkelte spredte stykker, 9—18.VII. Det er første gang vi ser den her.

L. helle: En snes stykker taget på græsstråene på små enge i Skibotn, 2—3.VII, i gråvejlr — nærmest regn. Flest hunner, der var ganske friske, mens enkelte hanner var afløjne.

I 1964 tog vi et stk. ved Gargia, men denne gang så vi den slet ikke her.

P. machaon: Det var nok turens største overraskelse, at vi 15.VII så og fangede en 5—6 stk. af denne art på toppen af Grønnsasen, 500 m.o.h. Det er en kendt sag, at *P. machaon* holder af at svæve op over høje skråninger, og det må være denne trang, der har ført den op på Grønnsasen fra de lavere liggende sumpe, hvor der er skærmpflanter.

Den første blev taget af M.P. i gråvejlr, men da solen lidt efter kom frem, fløj de om ørerne på os. 18.VII tog T.J. en helt frisk hun lidt lavere nede, lige over birkebæltet, og M.P. tog yderligere nogle efter vor afrejse.

P. napi: Alm. i Parasdalen, 2.VII, og langs hele kysten. I Gargia var den alm. overalt i birkebæltet, især lige omkring fjellstuen, hvor vi mærkeligt nok så den for første gang. Det må have været for sent de andre år. I år fløj den til 15.VII, herefter så vi kun få.

C. palaeno: Meget alm. ved Gargia fra sumpe i birkebæltet og helt op på toppen af Grønnsasen, 500 m.o.h. Taget 8—18.VII, helt frisk.

C. hecla: Tog meget overraskende 2 hanner i Skibotn, 3.VII, nærmest i gråvejlr og kun få meter over havet.

Meget alm. i Gargia fra det øverste af Birkebæltet til toppen af Grønnsasen. Også taget på toppen af Bjørnhaugene. 7—18.VII.

A. cardamines: Taget ved Vittangi i Sverige, 30.VI, og i Finland lige nord for Kaaresuvanto, 1.VII, to hunner. Den synes at være kommet langt nordligere end tidligere. Opheim har den ikke nordligere end NTi.

L. sinapis: Vi var ret overraskede over at tage denne art 9—14.VII i birkeskoven ned til Altaelv. Vi så mest hunner og de var ret friske, mens hannerne var afløjne. Den sås ikke andre steder i dalen.

Opheim har den ikke nordligere end Nsi, så også den synes at være kommet nordligere end før.

* Må regnes som en form av ssp. *siberi*; nordgrænsen for den sørlige ssp. *euridice* ligger omkring 61°.—Ed.

Nye Lepidoptera fra Norge

M. Opheim

Zoologisk Museum, Oslo

Dichrorampha pseudoalpestrana Danil. (*alpestrana* H.S.)

En ♀ av denne sjeldne art ble funnet ved Seljord (TEi) 6 VII 1973 av direktør Jac. Fjelddalen. Eksemplaret var meget mørkt og noe avgnisset, så dorsalflekken var nesten ikke synlig. For å få en sikker bestemmelse, viste det seg nødvendig å ta et genitalpreparat (fig. 1).

Arten er bare funnet få steder i Norden, i Sverige bare i Skåne og Blekinge (iflg. Benanders Catalog og Add.) og i Danmark på Sjælland og Amager (iflg. Danmarks Fauna). I senere år, 1968 og 1971 ble den tatt NV for Esbjerg i Jylland av henholdsvis O. Karsholt og G. Pallesen. Mangler i Finland.

Larven lever i roten av *Achillea ptarmica*.

Etter Kloet & Hincks (2nd Ed., 1972) skal arten hete *D. sylvicolana* Hein.

Summary

Dichrorampha pseudoalpestrana Danil. has been found new to Norway in 1973.

Fig. 1.
D. pseudoalpestrana
Danil. Parts of female
genitalia.

M. Opheim del.

Nye lokaliteter for norske Lepidoptera samt sjeldnere funn VII

I denne fellesliste er denne gang bare tatt med Macrolepidoptera, vesentlig fra nedennevnte områder:

Telemark, ytre og indre (TEy og TEi) 1971 T. Edland (Ed) og 1973 J. Fjelddalen (JF).

Vest-Agder, indre (VAi), Åseral 26 VIII—2 IX 1973, O. Høegh-Guldberg (HG).

Sør-Trøndelag, ytre (STy), Høybakken i Bjugn 1972—73, H. Hegvik (H).

Nordland, søndre indre (Nsi), Utskarpen i Rana 1968—73, S. Lundmo (SL).

Ellers er der enkelte funn fra HEn, TEy og TRy, ved henholdsvis F. Smedstad (S), H. Bruland og T. B. Lund (TL).

En hjertelig takk til samtlige personer som her har bidratt med oppgaver over sine funn.

I Norsk ent. Tidsskr. 20 (1973): 333—334 er anført en god del nye finnesteder for Lepidoptera (vesentlig geometrider) av C. F. Lühr fra årene 1919 og 1955—73. De fleste funn er fra Buskerud, østre (Bø), Åros i Hurum; Vestfold (VE), Narverød i Sem og Vest-Agder, ytre (VAy), Søgne. De aller fleste funn er nye for de respektive områder og er derfor tatt med i denne fellesliste. Et ? må nok settes ved noen av oppgavene.

F.eks. fjellarten *Eupithecia gelidata* Möschl. fra VE: Sem, Narverød, tatt 24 VIII 68 er et meget overraskende funn. Etter Knabens notater er *E. gelidata* og den nærstående art, *E. nanata* Hb. geografisk adskilt. Oslofjord-distriktet er et typisk *E. nanata*-område. Lührs eksemplar tilhører antagelig 2. generasjon av *E. nanata* som er mørkere enn dyr fra første. Der forekommer jo

også former av *E. nanata* som kan forveksles med *E. gelidata*, som f. *mediofasciata* Dietze, f. *unicolor* Lempke og f. *obscura* Lempke. Det er skikk å oppgi determinators navn, da det må antas at Lühr har hatt hjelp med bestemmelsen av dyr fra denne kritiske slekt.

Likeledes kan der settes et ? ved *Perizoma minorata* Tr. (også en fjellart) fra samme lokalitet i VE. Den er hverken funnet i Akershus eller Østfold.

E. innotata Hufn. kan godtas fra VE, men ikke fra On: Lom.

E. subumbrata Schiff. er anført med ? i Cat. Lepid. Norway III for rubrikken til On, og det får stå ennå en stund.

M. Opheim

Nymphalidae

Melitaea diamina Lang. AAY: Gjerstadvannet 4 VII 73 (JF).

Lycaenidae

Polyommatus optilete Knoch. STy: Bjugn 2 VII 73 (H).

Papilionidae

Papilio machaon L. HEn: Rendalen, Tarvsjøen 20 VI 73 (S).

Hesperiidae

Carterocephalus palaemon Pall. STy: Bjugn 28 VI 73 (H).

Sphingidae

Herse convolvuli L. On: Vågå, Lalm 12 VIII (L).

Hyles gallii Rott. STy: Bjugn 27 VI 73 (H).

Notodontidae

Cerura furcula L. STy: Bjugn 27 VI 73 (H).

Odontosia carmelita Esp. AAY: Grimstad 5 V 73 (L).

Pterostoma palpinum L. STy: Bjugn 27 VI 73 (H).

Pygaera pigra Hufn. STy: Bjugn 22 VII 73 (H).

Lasiocampidae

Macrothylacia rubi L. VAI: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).

Drepanidae

Drepana lacertinaria L. VE: Sem 4 VIII 70 (L).

D. falcataria L. On: Vågåmo 4 VI 72 (L).

Noctuidae

- Lycophotia porphyrea* Schiff. (= *varia* Vill.) Nsi: Rana, Utskarpen 20 VI 72 (SL).
Chersotis cuprea Schiff. Nsi: Rana, Utskarpen 12 VII 69 (SL).
Diarsia brunnea Schiff. STy: Bjugn 29 VI—12 VII 73 (H); Nsi: Rana, Utskarpen 4 VI 72 (SL).
Amathes glareosa Esp. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Eurois occulta L. STy: Bjugn 22 VII 73 (H).
Noctua pronuba L. Nsi: Rana, Utskarpen 18 VIII 68 (SL).
N. janthina Schiff. HOi: Ullensvang forsøksgård 31 VIII 67 (Ed).
Mamestra persicariae L. VE: Sem larva IX 72, imago IV 73 (L). 2. norske funn.
Hadena bicruris Hufn. STy: Bjugn 26 VII 73 (H).
Anarta myrtilli L. Nsi: Rana, Utskarpen 10 VII 70 (SL)
Orthosia gothica L. TEi: Sauherad prestegård IV 71 (Ed), Bø 14 VII 74 (S).
O. incerta Hufn. TEi: Sauherad prestegård V 71 (Ed).
O. advena Schiff. TEi: Sauherad prestegård V 71 (Ed).
Dasytopia templi Thnbg. Nsi: Rana, Utskarpen 12 IX 70 (SL).
Lithomoia solidaginis Hb. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Xylena vetusta Hb. STy: Bjugn 27 V 73 (H).
Antitype gemmea Tr. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
A. chi L. Vai: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Agrochola helvola L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
A. litura L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Cirrhia icteritia Hufn. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG); STy: Bjugn 5 VIII 73 (H).
Apamea crenata Hufn. TRy: Lenvik, Finnsnes 24 VII 73 (TL).
A. remissa Hb. STy: Bjugn 16 VII 73 (H).
Procus latrunculus Schiff. STy: Bjugn 6 VII 73 (H).
Hyppa rectilinea Esp. STy: Bjugn 27 VI 72 (H).
Hydraecia oculea L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
H. lucens Frr. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
H. crinanensis Burr. STy: Bjugn 5 VIII 73 (H).
Arenostola elymi Tr. TEy: Jomfruland 2 VIII 73 (Bruland).

Plusiidae

- Eustrotia uncula* Cl. AAy: Herefoss 5 VI 73 (JF):
Unca tripartita Hufn. STy: Bjugn 2 VII 73 (H).
Scoliopteryx libatrix L. STy: Bjugn 6 VI 73 (H).

Geometridae

- Iodis lactearia* L. Os: Lillehammer 24 VI 61 (L).
I. putata L. Nsi: Rana, Utskarpen 12 VI 72 (SL).
Calothysanis amata L. VAy: Søgne 26 VII 57 (L).
Cosymbia albipunctata Hufn. VAy: Søgne 25 VI 60 (L).

- Sterrhia serpentata* Hufn. TEy: Bamble, Rønholt 4 VII 73 (JF).
S. inornata Haw. VE: Sem 4 VIII 70 (L).
Larentia clavaria Haw. AK: Asker 14 VIII 64 (L).
Ortholitha chenopodiata L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Lobophora halterata Hufn. Bø: Kongsberg 16 V 64 (L); AAy: Grimstad 6 V 73 (L); STy: Bjugn 1 VI 73 (H).
Calocalpe cervinalis Scop. VE: Sem 29 IV 68 (L).
Lygris prunata L. TRy: Lenvik, Finnsnes 30 VIII 65 (L).
L. testata L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
L. pyraliata Schiff. AK: Asker, Brønnøy 12 VII 62 (Ed).
Thera obeliscata Hb. VAY: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
T. firmata Hb. VE: Sem 1 IX 72 (L); AAy: Grimstad 30 VIII 72 (L); VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Dysstroma infuscata Tbgstr. Fn: Lakselv 12 VII 63 (L).
D. latefasciata Stgr. VE: Sem 4 VIII 70 (L).
D. citrata L. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (L).
Xanthorhoe quadrifasciata Cl. VE: Sem 4 VIII 70 (L).
X. spadicearia Schiff. STy: Bjugn 7 VI 73 (H); Fn: Lakselv 13 VII 65 (L).
X. biriviata Bkh. NTi: Grong, Harran 27 VI 56 (L).
X. designata Hufn. Fn: Lakselv 10 VII 63 (L).
X. abrasaria H.S. Fn: Lakselv 12 VII 63 (L).
Orthonama lignata Hb. NTi: Grong, Harran 6 VII 72 (L).
Coenotephria derivata Schiff. STy: Bjugn 1 VI 73 (H).
Euphyia silaceata Schiff. VAY: Søgne 2 VIII 62 (L).
E. corylata Thnbg. STy: Bjugn 17 VI 73 (H).
Mesoleuca albicillata L. TEy: Langesund 2 VII 73 (JF).
Perizoma affinitata Steph. Bø: Åros 15 VI 68 (L).
P. minorata Tr. Fn: Lakselv 18 VII 68 (L).
P. blandiata Schiff. Bø: Åros 5 VII 69 (L).
P. flavofasciata Thnbg. Bø: Åros 16 VI 68 (L).
Hydriomena furcata Thnbg. VAi: Åseral 26 VIII—2 IX 73 (HG).
Venusia cambrica Curt. VAY: Søgne 27 VII 62 (L); TRi: Målselv, Dividal 18 VII 65 (L).
Hydrelia flammeolaria Hufn. TEy: Langesund 3 VII 73 (JF); VAY: Søgne 22 VII 62 (L).
Eupithecia trisignaria H.S. VE: Sem 4 VIII 70 (L). 2. norske lokalitet.
E. succenturiata L. NTi: Grong, Harran 6 VII 72 (L).
E. innotata Hufn. VE: Sem 23 VIII 68 (L).
E. virgaureata Dbl. On: Lom 15 VI 70 (L).
E. tantillaria B. VAY: Søgne 10 V 71 (L).
Chloroclystis debiliata Hb. On: Lom 27 VII 68 (L).
Horisme tersata Schiff. VAY: Søgne 28 VI 66 (L).
Arichanna melanaria L. VAY: Søgne 22 VII 57 (L).
Deilinea pusaria L. Nsi: Rana, Utskarpen 4 VII 72 (SL).
Ellophia fasciaria L. TRy: Lenvik, Finnsnes 29 VII 64 (L).

- Campaea margaritata* L. Nsi: Rana, Utskarpen 8 VII 72 (SL).
Ennomos erosaria Schiff. Bø: Åros 26 VIII 69 (L).
Selenia bilunaria Esp. AAy: Grimstad 2 V 73 (L).
S. tetralunaria Hufn. VAY: Søgne 10 V 71 (L).
Plagodis dolabraria L. VE: Sem 8 VI 70 (L); VAY: Søgne 16 VI 70 (L).
Epione repandaria Hufn. VAY: Søgne 13 VIII 59 (L).
E. vespertaria F. Bø: Åros 14 VIII 69 (L); TEi: Fyresdal 11 VIII 69 (L).
Lithina chlorosata Scop. On: Lom 6 V 71 (L).
Semiothisa liturata Cl. STy: Bjugn 28 VI 73 (H).
Chiasmia clathrata L. Bø: Åros 15 V 68 (L).
Itame brunneata Thnbg. TRy: Lenvik, Finnsnes 31 VII 61 (L).
Erannis aurantiaria Esp. On: Lom 22 X 66 (L).
Phigalia pilosaria Schiff. AK: Asker 24 IV 62 (L).
Poecilopsis pomonaria Hb. On: Vågåmo 29 III, 27 V 73 (L).
Cleora ribeata Cl. VAY: Søgne 10 VII 66 (L).
Bupalus piniarius L. TEi: Kviteseid, Vrådal 5 VII 73 (JF).

Nolidae

- Celama confusalis* H.S. AK: Asker 13 V 59 (L).

Arctiidae

- Lithosia deplana* Esp. VAY: Søgne 13 VIII 59 (L).
L. complana L. VE: Sem 4 VIII 70 (L).
Phragmatobia fuliginosa L. STy: Bjugn 2 VI 72 (H).

Zygaenidae

- Zygaena lonicerae* Schev. TEi: Lårdal 6 VII 19 (L).

Cossidae

- Cossus cossus* L. STy: Bjugn 9 VII 73 (H).

Foreningsnytt

Nye medlemmer av N.L.S. 24/9 1973—26/4 1974

Norske personlige

Bruland, Helge, Vestjordet 19, 1345 Østerås.
Gjerde, Gunnar jr., Gjellane, 5700 Voss.
Hansen, Trond T., Pedersgt. 18, 3190 Horten.
Hauge, Olav, Fjellfaret 1a, Tasta, 4000 Stavanger.
Johannesen, Sverre, Hoegg 50, Stubban, 7000 Trondheim.
Kjersheim, Jørn, Langmyrveien 11, 6400 Molde.
Kvernøy, Kjell Helge, Øystese gymnas, 5610 Øystese.
Plukkerud, Gunnar, Refsnesalleen 19C, 1513 Bergersborg.
Skår, Ketil, Lerkeveien 11, 1370 Asker.
Stenløkk, Jan Arne, Skrenten 57, 3250 Larvik.
Tollefsen, Torstein, Hoveheia 2a, 4800 Arendal.
Tostrup, Andreas, Paal Bergs vei 11, Oslo 6.
Westby, Haakon, Boks 41, 3090 Hoff i Vestfold.

Utenlandske personlige

Mølholm, Søren, Sandbjergvei 3, 2,mF, 2600 Glostrup, Danmark.
Palmqvist, Göran, Tvillingarnas gata 318, 13663 Handen, Sverige.

Subskribenter

Albert R. Mann Library, Ithaca NY 14850, USA.
De Prins, W., Diksmuidelaan 176, 2600 Berchem, Belgium.

INNHOOLD

	Side
Andersen, Trond: Lepidoptera fra ytre Sogn og Fjordane I. Storsommerfugler	69
Kyrki, Jorma: Archanarta lankialai Grönblom (Lep. Noctuidae) new to Norway	86
Schlüter, Mogens: Sommerfugle i Troms og Finnmark Juli 1973	88
Opheim, M.: Nye Lepidoptera for Norge	92
Nye lokaliteter for norske Lepidoptera samt sjeldnere funn VII	93
Foreningsnytt	98